

Tantárgy neve: TÁRSADALOMPOLITIKA	
Tantárgyfelelős neve: dr. Kerülő Judit	Tantárgyfelelős beosztása: mellékfoglalkozású
a szak/szakirányok megnevezése:	a tantárgy összórászama a szakon:
általános szociális munkás szak	nappali: I. félév : 45 óra II. félév: 45 óra levelező: I. félév: 20 óra II. félév : 25 óra

Tantárgy általános célja:

A normativitások leírására, a makro, mezo és mikro szintű elméleti összefüggések megláttatására törekszik. Olyan elméleti ismereteket biztosít a hallgatók számára, amelyek birtokában képessé válnak a egyéni problémák társadalmi hatásait, következményeit, ennek ismeretében a probléma kezelésének adekvát módjait felmérni. Az érvelni tudás képességének kialakításával, történeti összefüggéseivel, a hazai és nemzetközi gyakorlat bemutatásával felkészíti a hallgatókat a beavatkozás lehetőségeinek és korlátainak megismertetésére.

Feltételezett tudásanyag, előképzettségi szint:

E tantárggyal a hallgatók I. és II. félévben találkoznak, így a közgazdaságtani, jogi, társadalomtörténeti tantárgyak ismereteit használja fel.

A tantárgy tartalma:

A társadalompolitika fogalmi kérdései, a társadalompolitika, szociálpolitika fogalma és értelmezései. A szociálpolitikára ható értékek, a szabadság, egyenlőség, szolidaritás, tolerancia, igazságosság. A szociálpolitika alapelvei és színterei, a központi állam és a helyi önkormányzat, az önkormányzatok szociálpolitikája, a társadalombiztosítás önkormányzata.

A szociális gondoskodás időszaka, az ókor szociális gondoskodása, szociális gondoskodás a kereszténység kialakulása után, a szociális gondoskodás ideológiája és intézményrendszere Európában a középkorban, a középkori karitás lényege, a középkor gondolkodása. Az állami szociálpolitika kialakulásának időszaka, a társadalombiztosítás kérdései, a társadalombiztosítás korszakai és jellemzői. A magyar szociálpolitika jellemzői a két világháború közötti időszakban.

Az I. világháború hatása a magyar szociális állapotra, az Egri Norma, a szegénypolitika, mint megoldási kísérlet, a produktív szociálpolitika jellemzői, az ONCSA tevékenysége, a koalíciós évek szociálpolitikája, a háborús vereség és következményei, a nagybirtokrendszer felszámolása, az 1945 - 49 -es átalakulás és következményei, a teljes foglalkoztatottság, a szociálpolitika elsorvasztása.

A jóléti államok fogalmi kérdései és kialakulása, a Beveridge terv szükségessége és jellemzői, kritikák a jóléti államokkal szemben, túl fejlett - a jóléti államok szociálpolitikája. A szociálpolitika hangsúlyai az un. szocializmus időszakában Magyarországon, szociálpolitika a kilencvenes évek Magyarországon, a mai Magyarország szociális problémái.

A tantárgy oktatásának időterve:

A tárgy összóraszám: I. félév - 45 óra előadás,

II. félév - 30 óra előadás - 15 óra szeminárium

Önálló munka:

Az ismeretanyag elsajátításához szükséges kötelező irodalom feldolgozása.

Évközi ellenőrzés módja:

Az I. félév során a kötelező irodalom hallgatói feldolgozása, a II. félév során hallgatói beszámolókra kerül sor.

Számonkérés módja:

Az I. félév végén kollokviumon, a II. félév végén záróvizsgán számolnak be a hallgatók tudásukról.

A tárgy előírt külső szakmai gyakorlata:

A társadalmpolitika tantárgyhoz - a társadalomismereti gyakorlat részeként - kapcsolódik külső szakmai gyakorlat.

Kötelező irodalom:

- A társadalom keresztény alapelvei - Rerum Novarum Bp. 1991.
- Ferge Zsuzsa: Fejezetek a magyar szegénypolitika történetéből Magvető Bp. 1986.
- Ferge Zsuzsa: Szociálpolitika és társadalom TWINS Bp. 1991.
- Ferge Zsuzsa: Társadalmi újratermelés és társadalmpolitika KJK. Bp.1982.

- Ferge Zsuzsa: Társadalmpolitikai tanulmányok Gondolat Bp. 1980.
- Hilscher Rezső: Bevezetés a szociálpolitikába Szövétnek K. Bp. 1928.
- Lévai Katalin: A jóléti állam TWINS Bp. 1991.
- Pethő Iván - Szakács Sándor : A hazai gazdaság négy évtizedének története KJK. 1985.
- Társadalmi riport 1994. TÁRKI Bp. 1994.
- Zombori Gyula: A szociálpolitika alapfogalmai TWINS Bp. 1994.

Személyi feltételek:

A tantárgyat szociálpolitika egyetemi végzettségű főiskolai oktató tanítja.

A tantárgy tárgyi szükségletei:

A tantárgy oktatásának különleges tanterem igénye nincs.

Tantárgyi vonatkozású tudományos eredmények, kutatások:

A hallgatók e - valamint a társadalomismeret - tantárgyhoz kapcsolódóan két hetes nyári gyakorlaton vesznek részt, melynek során egy település, településrész szociális problémáinak megismerésében vesznek részt. Ismerethez jutnak a problémafeltárás lépései területén, tapasztalatot szereznek a kapcsolatfelvétel lehetőségei és nehézségei terén, betekintést kapnak a helyi lehetőségek alkalmazásának konfliktusaiba.

A tárgy minőségbiztosítási módszerei, fejlesztési politikája:

A tantárgy sajátosságaiból következik, hogy a társadalmi, gazdasági, politikai változások és ennek hatására bekövetkező társadalmpolitikai szemlélet és gyakorlat módosulások hallgatókkal való megismertetése megköveteli a szakirodalomban való folyamatos tájkozódást, az e témában folyó országos, regionális és helyi szociálpolitikai kutatásokban való bekapcsolódást és ezek eredményinek megismerését.